

Відкритий захід для 9-11 класів

Вечір «Іван Франко – світоч гуманізму, найвпливовіший мислитель Європи» (до 160-річчя від дня народження великого Каменяра)

Килимник Л. Я., учитель української мови та літератури

Мета: формування громадянина-патріота України; виховання в учнів поваги до українського народу, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина.

Обладнання: портрет І. Франка, прикрашений вишитим рушником. На видних місцях залу – цитати з творів Франка, висловлювання про поета, книжкова виставка.

Ведучий 1.

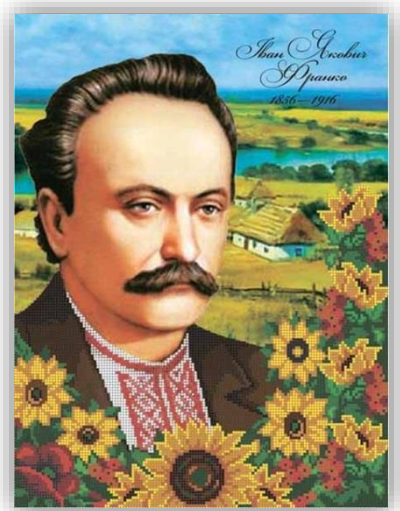
Понад століття тому, коли українство, потерпаючи від імперського гніту, виборювало омріяну віками незалежність, неофіційним гімном, окрім Шевченкового «Заповіту», був твір Івана Франка «Гімн» («Вічний революціонер»), що його поклав на музику Микола Лисенко.

Звучить відеозапис «Гімну» І. Франка

Ведучий 2.

Цей твір поет написав у 24 роки. Уже змолоду він усвідомив сенс життя правдивого патріота, визначив власне життєве кредо:

Україна – понад усе.

Ведучий 3.

Указом президента України П. Порошенка з нагоди відзначення у 2016 році 160-річчя від дня народження та 100-річчя від дня смерті І. Франка у нашій країні проводиться ряд заходів, присвячених вшануванню пам'яті великого Каменяра.

Ведучий 4.

І це дійсно заслужена шана. Іван Франко – найвидатніша постать в українській культурі після Тараса Шевченка, геній світового рівня.

Ведучий 1.

Дослідникам відомі понад 6000 творів І. Франка. За радянських часів було видано зібрання його творів у 50-ти томах, але багато праць залишилося неопублікованими, передовсім з ідеологічних міркувань. Нині науковці готують зібрання творів І. Франка в 100 томах.

Ведучий 2.

Не кожна людина за своє життя вивчає бодай одну іноземну мову. А ось І. Франко знав досконало 14 мов, був справжнім поліглотом.

Ведучий 3.

Своїм дітям часто, тримаючи в руках німецьке видання казок братів Грімм, читав, одразу перекладаючи українською. Син Петро згадував: «Батько свobodно читав російською, сербською, польською, німецькою, французькою, англійською мовами. Окрім того, знав по-іспанськи, італійськи, чеськи, болгарськи, білоруськи і єврейські. По-литовськи розумів». Про українську І. Франко казав: «Це мова мого серця. Німецька бесіда – то для мене модний фрак...».

Ведучий 4.

Але Іван Франко був не просто поліглотом, а талановитим перекладачем. Завдяки йому українською зазвучали твори близько 20-ти авторів, з-поміж яких шедеври Гомера, Данте, Шекспіра, Гете, Пушкіна...

Ведучий 1.

Іван Франко товаришував із багатьма представниками української еліти. Видатні українці залишили чимало спогадів про нього.

Ведучий 2.

М. Коцюбинський так потім опише зустріч із Франком: «В своїй убогій хаті сидів він за столом босий і плів рибацькі сіті, як бідний апостол. Плів сіті і писав поему «Мойсей». Не знаю, чи попалася риба в його сіті, але душу мою він полонив своєю поемою».

Ведучий 3.

На екрані спроектовано портрети Агатангела Кримського, Михайла Старицького, Миколи Лисенка, Михайла Драгоманова, Бориса Грінченка та Лесі Українки. Усі вони відіграли неабияку роль у долі митця.

Ведучий 4.

З-поміж багатьох літературних жанрів, у яких працював письменник, є притчі. Ці твори входять до Франкової поетичної збірки «Мій Ізмарагд». Пропонуємо вам послухати «Притчу про приязнь».

Декламатор Контарева Кристина читає «Притчу...»

Розмірковуючи про такі життєво важливі поняття, як вірність і щира дружба, автор утверджує морально-етичні цінності, закарбовує в поетичній формі народні уявлення про правдиву приязнь між людьми.

Ведучий 1.

Івана Франка як відомого мислителя-філософа хвилювали одвічні питання добра і зла, сенсу буття, долі і свободи вибору. Багато з цих значущих для людського життя категорій він узяв за основу великих епічних форм у своєму доробку, інші висловив у лаконічних строфах-афоризмах.

У виконанні читців звучать афоризми І. Франка.

Ведучий 2.

Є тема, якої не оминув у своїй творчості, мабуть, жоден письменник, - це тема любові. Любов – найпрекрасніше почуття, що промениться всіма відтінками барв у поетичних і прозових Франкових творах.

Ведучий 3.

Коли Іван Франко був студентом Львівського університету, він не раз закохувався. Ці радісні почуття і глибокі душевні переживання згодом виповів у поетичних рядках. Багато поезій написано в стилі народних пісень. Одна з них – «Червона калино, чому в лузі гнешся?». За основу поезії взято діалог між ніжною калиною, яка прагне сонця і щастя, і самозакоханим, понурим дубом. В образі калини згадується душа ніжної, беззахисної дівчини, а в образі дуба – душа грубого, нечулого парубка.

Звучить відеозапис пісні «Червона калино, чому в лузі гнешся?».

Ведучий 4.

Здається, ці пісні, вірші можна слухати безконечно. Бо в кожному з них молоді люди знаходять слова, думки, почуття, що відлунюють у їхніх серцях.

Декламатори по чергово читають вірші «Твої очі - наче море...», «Чого являєшся мені у сні?».

Ведучий 1.

Тричі Франкові «являлася любов». Перше сильне почуття – кохання до попівни Ольги Рошкевич. Батьки дівчини спочатку заохочували їх дружбу, однак після першого ж арешту поета заборонили йому бувати в їхньому домі. Їй, Ользі Рошкевич, Іван Франко присвятив чимало поетичних рядків, зокрема у збірці «Зів'яле листя».

Декламатори читають поезії «Тріолет» і «Я не лукавила з тобою...».

Ведучий 2.

Людські почуття мінливі. «Явилась друга – гордая княгиня»... Юзефа Дзвонковська. Він одразу ж палко закохався, та дівчина не відповіла взаємністю. Лише потім він довідався про справжню причину відмови: Юзефа була хвора на сухоти. Один із найтрагічніших віршів – «Вона умерла!», у якому передав біль і розпач втрати

Декламатор читає поезію «Вона умерла! Слухай!..».

Ведучий 3.

Згодом тридцятирічний Франко в Києві зустрів Ольгу Хоружинську. Ця освічена жінка стала йому вірною дружиною, проте, на жаль, справжньої любові так і не було. За тридцятилітнє спільне подружнє життя поет присвятив дружині лиш один вірш, який навіть не ввійшов до 50-томного зібрання творів і був просто вдячністю за її щирість.

Декламатор читає поезію «Моїй дружині».

Ведучий 4.

Ще одна історія Франкового кохання – Целіна Журовська: «Явилась третя – жінчина чи звір?». Мабуть, це про неї. Та гордовита красуня не покохала «русина».

Звучить пісня «Ой, ти, дівчино, з горіха зерня». Музика Кос-Анатольського.

Поет показав гордовиту дівчину, здобути її прихильність так само важко, як дістати зернятко з твердого горіха. Проте закоханий не звинувачує її за це, він усе одно щиро захоплюється її красою.

Ведучий 1.

Ми знаємо Франка як автора прозаїчних та семи великих драматичних творів. Серед усіх його п'єс найвидатнішою є соціально-психологічна трагічна драма з сільського життя – «Украдене щастя», у якій показано глибоку правду про гірку долю людей галицького села 70-их рр. 19 ст.

Назва п'єси чітко відбиває ідейний пафос драми, адже щастя особистого життя було «вкрадено» не тільки в селянина Миколи Задорожного, а й в його дружини Анни та її коханого – жандарма Михайла Гурмана.

Усі вони були ошукані суспільством, долею і рідними людьми.

Інсценізація уривка з п'єси «Украдене щастя» І. Франка.

Пішенко В.(в ролі Михайла), Липовська Я.(в ролі Анни), Скрипник О.(в ролі Миколи)

Ведучий 2.

Франко був справжнім патріотом України. Його мучило питання: чого бракує його народові, щоб стати народом повновартісним, сильним, свідомим своєї історичної місії? Адже вийти з фізичного

рабства, як євреї, що втікли з Єгипту, - ще не зробити націю вільною. Вона мусить стати вільною духом! Має позбутись «рабського серця» і «рабського мозку»...

Декламатор читає пролог до поеми «Мойсей».

Ведучий 3.

Несхитна віра Франка хай горить у серці кожного з нас! Важливо, як ми відзначаємо ювілей поета, проте значно важливіше прийняти у свою думку й серце з його спадку мудре слово, яким він звертається до нас.

Ведучий 4.

Тож, завершуючи наш захід, знову прислухаємося до його «Гімну», бо «дух, наука, думка, воля» здатні переформувати нас, вони є поштовхом, енергією, що живить і рятує душу від зачерствілості й байдужості, що допомагає відшукати власний шлях, усвідомити своє місце у світі.

Звучить «Гімн» І. Франка «Вічний революціонер».

Ведучі - учні 9-Б класу: Діденко Марина, Лаврентюк Назар, Голійчук Дмитро, Гутарева Настя

2016-2017 н.р.